

ПРЕДЛАГАЧИ: **Димитар Апасиев** – пратеник
Борислав Крмов – пратеник

ПРЕДЛОГ - ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЛАТА И ДРУГИТЕ
НАДОМЕСТОЦИ НА ПРАТЕНИЦИТЕ ВО СОБРАНИЕТО НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ДРУГИТЕ ИЗБРАНИ И ИМЕНУВАНИ
ЛИЦА ВО РЕПУБЛИКАТА,
ПО СКРАТЕНА ПОСТАПКА

Скопје,
јануари 2022 година

Д О:
ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 71, став 1 од Уставот на Република С. Македонија (1991) и членовите 132, 137 и 170 од Деловникот на Собранието на Република Македонија (2008), поднесуваме *Предлог на закон за изменување на Законот за плата и другите надоместоци на Пратениците во Собранието на Република Македонија и другите избрани и именувани лица во Републиката* – по скратена постапка.

ПРАТЕНИЦИ:

В О В Е Д

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за плата и другите надоместоци на избрани и именувани лица во Република Македонија (Службен весник на СРМ бр. 36/1990, 44/90, 11/91 и Сл. весник на РМ бр. 38/91, 23/97, 37/05, 84/05, 121/07, 161/08, 92/09, 42/10, 97/10, 162/10, 11/12, 145/12, 170/13, 139/14, 45/18, 233/18), се уредени прашањата за висината на платите и надоместоците на избраните и именуваните лица во Република Македонија, надомест на определени материјални трошоци и други примања, начинот на нивно обезбедување и распределба, како и правата на истите по престанување на функцијата.

Постојното законодавство продуцира нееднаков третман на правата на граѓаните и врши дополнителна општествена сегрегација по однос на социјалната и општествената положба. Со тоа се врши сериозно прекршување на уставното начело на забрана на секаков вид на дискриминација, предвидено во членот 9 од Уставот на РМ.

Споредено со останатите работници во државава – било во јавниот или во приватниот сектор, кои се опфатени и на кои се однесува Законот за вработување и осигурување во случај на невработеност, овие лица мора да исполнуваат долга низа на таксативно наведени услови за да добијат месечен паричен надоместок за време на привремена невработеност, ограничен на 50% од нивната плата и, дополнително, тој надоместок им следува за пократок временски период од пратеник во Собранието на РМ, функционер и раководен работник кој го именува Собранието на РМ, односно назначува телото што тоа ќе го овласти, Претседателот на Република Македонија и Владата на РМ. Дополнително, работникот за да го добие тој месечен паричен надоместок не смее самиот да си даде отказ или да добие отказ поради своја вина, додека на пратеник или функционер паричниот надоместок по престанување на функцијата му следува без разлика на вредноста остварениот учинок при вршење на функцијата и без разлика на причината за престанокот на функцијата.

Од наведените причини, ја увидовме потребата од носење на овој предлог на закон со кој се заштедуваат средства во државниот буџет, но истовремено се анулира и социјалната и економската нееднаквост која се продуцира од постојниот штетен и фаворизирачки закон.

Врз основа на наведеното, предлагаме донесување на Предлог-закон за изменување на Законот за плата и другите надоместоци на пратениците во Собранието на Република Македонија и другите избрани и именувани лица во Републиката во предложениот текст.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Предлог-законот е заснован на истите начела на кои се заснова основниот текст на Законот за плата и другите надоместоци на пратениците во Собранието на Република Македонија и другите избрани и именувани лица во Републиката.

Целта на предлог-законот е да се укине правото на остварување на плата по престанување на извршување на функцијата на пратеник во Собранието, функционер и раководен работник кој го именува Собранието односно назначува телото што тоа ќе го овласти, претседателот на Република Македонија и Владата или т.н. право на апанажа, како и почитување на уставниот принцип на забрана за дискриминација врз основа на класно/социјално потекло и имотна, т.е. општествена положба.

Предлог-законот одговора на моменталната економска, енергетска, здравствена и финансиска ситуација во време на прогласена кризна состојба и сметаме дека ова решение е во насока на задоволување на целите на овој предлог-закон.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Спроведувањето на овој закон нема да предизвика финансиски последици врз државниот буџет и другите јавни финансиски средства, напротив ќе придонесе за намалување на расходите, со што ќе се овозможи поправична распределба на финансиските средства.

IV. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИНОТ НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на овој закон не се потребни дополнителни финансиски средства од државниот Буџет.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со оглед на тоа што не се работи за обемен и сложен закон, согласно член 170 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, се предлага овој закон да се донесе по скратена постапка.

ПРЕДЛОГ – ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЛАТА И ДРУГИТЕ НАДОМЕСТОЦИ НА
ПРАТЕНИЦИТЕ ВО СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ДРУГИТЕ
ИЗБРАНИ И ИМЕНУВАНИ ЛИЦА ВО РЕПУБЛИКАТА

Член 1

(1) Во Законот за плата и другите надоместоци на избрани и именувани лица во Република Македонија (Службен весник на СРМ бр. 36/1990, 44/90, 11/91 и Сл. весник на РМ бр. 38/91, 23/97, 37/05, 84/05, 121/07, 161/08, 92/09, 42/10, 97/10, 162/10, 11/12, 145/12, 170/13, 139/14, 45/18, 233/18) – Насловот: „IV. Права на пратениците, функционерите и на раководните работници во Собранието по престанувањето на функцијата“ и членовите 19, 20, 21, 22, 23, 24 и 25 се бришат.

(2) Членовите 26, 27, 28, 29, 29-а, 29-б, 29-в, 29-г, 29-д, 30, 31, 32, 33 и 34 стануваат 19, 20, 21, 22, 22-а, 22-б, 22-в, 22-г, 22-д, 23, 24, 25, 26 и 27.

(3) Во насловот: „Надоместок на определени материјални трошоци и други примања“, бројот „V“ се заменува со бројот „IV“.

(4) Во насловот: „Надоместоци на членовите на советите на општините и на членовите на Советот на Градот Скопје“, бројот „V-а“ се заменува со бројот „IV-а“.

(5) Во насловот: „Преодни и завршни одредби“, бројот „VI“ се заменува со бројот „V“.

Член 2

(1) Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република С. Македонија“.

О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е НА ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ

Предлог законот содржи 2 члена.

Членот 1 предвидува бришење на цела глава: „IV. Права на пратениците, функционерите и на раководните работници во Собранието по престанувањето на функцијата“ поточно членовите 19, 20, 21, 22, 23, 24 и 25 и дополнително се предвидуваат усогласување на нометхнички измени кои настануваат во постојниот закон поради предвидените измени.

Членот 2 предвидува законот да влезе во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, без вообичаениот уставен рок за *vacatio legis*.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во одредбите од овој закон се меѓусебно поврзани, истите се однесуваат на иста правна работа и како такви прават правна целина и се применливи.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Предложениот антипривилегирачки закон ќе овозможи скратување на противуставното т.н. *право на апанажа* на пратеник во Собранието на РМ, функционер и раководен работник кој го именува Собранието на РМ односно назначува телото што тоа ќе го овласти, претседателот на Република Македонија и Владата на РМ.

Со тоа, ќе се овозможи целосно исполнување и почитување на уставното начело на забрана на секаков вид дискриминација, ќе се спречи дискриминација на граѓаните по основ на социјално потекло, имотна и општествена положба и сето тоа во насока на доследно почитување на еднаквоста пред законите и владеењето на правото, како темелена вредност на уставниот поредок.

Дополнително, со предложениот закон ќе се скратат расходите во државниот буџет за висината на овие непродуктивни и назаслужени трошоци и ќе се овозможи истите финансиски средства да бидат пренаменети за останати, особено важни државни политики.

О Д Р Е Д Б И
ОД ЗАКОНОТ ЗА ПЛАТА И ДРУГИТЕ НАДОМЕСТОЦИ НА ПРАТЕНИЦИТЕ ВО
СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ДРУГИТЕ ИЗБРАНИ И
ИМЕНУВАНИ ЛИЦА ВО РЕПУБЛИКАТА КОИ СЕ МЕНУВААТ

IV. ПРАВА НА ПРАТЕНИЦИТЕ, ФУНКЦИОНЕРИТЕ И НА РАКОВОДНИТЕ
РАБОТНИЦИ ВО СОБРАНИЕТО ПО ПРЕСТАНУВАЊЕТО НА ФУНКЦИЈАТА

Член 19

(1) Пратеник кој за време на вршењето на пратеничката функција остварувал плата или надоместок на плата во месечен износ во Собранието, функционер и раководен работник кој го именува Собранието односно назначува телото што тоа ќе го овласти, претседателот на Република Македонија и Владата кој за време на вршењето на функцијата остварувал плата, може да остварува плата по престанувањето на функцијата за време до една година, и тоа:

- три месеци, ако функцијата ја вршел до шест месеци,
- шест месеци, ако функцијата ја вршел од шест месеци и еден ден до 12 месеци,
- девет месеци, ако функцијата ја вршел од 12 месеци и еден ден до 24 месеци и
- 12 месеци, ако функцијата ја вршел 24 месеци и еден ден и повеќе."

(2) Пратеник, функционер и раководен работник има право да остварува плата според одредбите на овој закон за време подолго од една година од денот на престанувањето на функцијата, а најмногу уште шест месеци ако во тоа време стекнува право на пензија.

(3) Пратеник, функционер и раководен работник не може да го стекне правото од ставовите 1 и 2 на овој член ако ги исполнил условите за стекнување право на старосна пензија, согласно со закон.

Член 20

(1) Правото од член 19 на овој закон се стекнува врз основа на лично барање, кое се поднесува најдоцна во рок од 30 дена од денот на престанувањето на функцијата.

(2) Надлежното тело на Собранието со решение го утврдува правото од член 19 на овој закон и престанувањето на правото според одредбите на овој закон.

Член 21

На пратеник, функционер и раководен работник му престанува правото од член 19 на овој закон кога ќе ги исполни условите за стекнување право на старосна пензија, согласно со закон.

Член 22

(1) Пратеник, функционер и раководен работник кој поднел оставка или е разрешен од должноста пред истекот на времето за кое е избран, именуван или назначен, ги има сите права од член 19 на овој закон.

(2) Лицата од став 1 на овој член, додека го остваруваат правото на плата, имаат право и на надоместок за користење на годишен одмор.

Член 23

(1) На пратеник, функционер и раководен работник му престанува правото пред истекот на времето утврдено во член 19 на овој закон кога тој тоа ќе го побара, кога ќе се вработи или ќе биде избран или именуван на друга функција врз основа на која остварува плата.

(2) Лицата од став 1 на овој член го немаат правото од член 19 на овој закон, односно тоа право им престанува ако се правосилно осудени за кривични дела против државата или за кривични дела сторени од користољубие.

Член 24

Платата на пратеник, функционер и раководен работник остварена според одредбите од член 19 на овој закон се исплатува од средствата за работа на органот, односно на организацијата во која ја вршел функцијата.

Член 25

Одредбите од член 19 до 24 на овој закон се применуваат и на претседателот на Република Македонија, функционер и раководен работник што го именува или назначува претседателот на Република Македонија или телото што тој ќе го овласти и на функционер и раководен работник кој го именува или назначува Владата.